

ת"פ 5523/11/22 - מדינת ישראל נגד נהוראי לוי

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 5523-11-22 מדינת ישראל נ' לוי

לפני בעניין:	כבוד השופט ארנון איתן המאשימה
נגד הנאשם	מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
	נהוראי לוי ע"י ב"כ עוה"ד יריב אבירם

גזר דין

כתב האישום:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 לחוק העונשין, תשל"ז 1977 (להלן: "חוק העונשין"), ומסירת ידיעה כוזבת, לפי סעיף 243 סיפא לחוק העונשין.
2. על פי הנטען בכתב האישום המתוקן, בבעלות הנאשם רכב מסוג סאניונג קורנדו 2012 מ.ר. 5733979 (להלן: "הרכב").
3. בתקופה הרלבנטית לכתב האישום היה הרכב מבוטח בביטוח מקיף בחברת "מנורה מבטחים".
4. עובר ליום 20.3.2022 במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, גמלה בליבו של הנאשם ההחלטה להונות את חברת הביטוח, על ידי יצירת מצג שווא לפיו רכבו נגנב, וכך לקבל במרמה את כספי הביטוח מחברת הביטוח.
5. ביום 20.3.2022 פנה הנאשם לבהא אל דין אבו הדואן (להלן: "בהא"), מכונאי רכב הנוהג לטפל ברכבו, וביקש ממנו להעביר את הרכב לשטחים. בהא נעתר לכך, והגיע עוד באותו היום לביתו של הנאשם ברחוב גדוד חרמש 8 בשוכת פסגת זאב 8 בירושלים, לקח את הרכב, והעבירו לשטחים.
6. בתאריך 22.3.2022 בשעה 11:30 או בסמוך, הגיש הנאשם תלונה במשטרת תחנת שפט קדם בירושלים, ודיווח כזב כי רכבו נגנב ביום 21.3.2022 לאחר שחנה ברחוב הסמוך לביתו. בהמשך, באותו היום, דיווח הנאשם לחברת הביטוח על גניבת הרכב.

תמצית טיעוני המאשימה:

7. בטיעוניה לעונש ציינה המאשימה כי הנאשם פגע במעשיו בערכים של שלטון החוק, משאבי הציבור, ופגיעה באמון

הניתן באזרחים המגישים תלונות במשטרת ישראל. צוין, כי עבירות אלו קלות לביצוע וקשות לפיצוח, ומידת הפגיעה באותם ערכים מוגנים היא גבוהה שכן עבירות אלו הפכו מכת מדינה, ופוגעת בציבור המבוטחים הנאלצים לשלם פרמיות גבוהות נוכח גניבות כלי-רכב.

8. המאשימה התייחסה להמלצת שרות המבחן בסוגיית ההרשעה תוך שציינה כי הנאשם אינו חוסה תחת אותם חריגים שנקבעו בפסיקה: לדבריה, העבירה אותה ביצע הנאשם נעשתה לאחר תכנון מוקדם, וקיים אינטרס ציבורי מובהק להרתיע אחרים מפני ביצוע מעשים אלו, וזאת ניתן לעשות בדרך של הרשעה. הוסף, כי לא הוכח שהנאשם יפגע באופן ממשי וקונקרטי כתוצאה מהרשעה. המאשימה הדגישה כי המדובר בשני תנאים מצטברים, ובעניינו הנאשם אינו חוסה תחת אף לא אחד מהם.

9. בהתייחס למתחם צוין, כי בהתאם לפסיקה מנחה הוא נע על הציר שבין עבודות שירות ועד לשנת מאסר. המאשימה ביקשה לדחות את המלצות התסקיר ולהטיל על הנאשם 4 חודשי מאסר אשר ניתן לבצעם בדרך עבודת שירות.

10. הסנגור הפנה לכך שהנאשם כבן 38 נעדר רישום פלילי, נטל אחריות מלאה על המעשה אשר בוצע בחודש מרץ 2022. הסנגור הפנה גם לתוכנו של תסקיר המבחן, לרקע בו צמח הנאשם, ובעיקר מיקד את טיעונו לעונש בשאלת הנזק שייגרם לנאשם ככל ויורשע. לדבריו, ועל אף שנעשו מספר פניות מצד הנאשם, שום גורם במסגרות בהן הוא מועסק לא היה מוכן לציידו במכתב שיבסס את החשש לפגיעה בתחומי עיסוקו ככל ויורשע. לדעת הסנגור, אף בלא שיוצג מסמך מתאים, ניתן להניח שהרשעה תוביל בסבירות גבוהה לפיטורי הנאשם. הסנגור הדגיש, שאף בפן הכללי לקיומו של הליך פלילי המסתיים בהרשעה ישנה השלכה פוגעת על נאשמים, ודאי כאלו בדמותו של הנאשם, נעדרו רישום פלילי, שהתנהגותם נורמטיבית משך רוב שנות חייהם.

11. הנאשם הביע צער על המעשים, תוך שהוסיף: "אני עשיתי טעות, עשיתי מעשה שרחוק ממני לגמרי גם באופי וגם בערכים עליהם גדלתי". הנאשם שב על בקשתו שלא להרשיעו. לדבריו, מעסיקיו ציינו בפניו בע"פ שככל ויורשע הם לא יוכלו להמשיך להעסיקו.

סוגיית ביטול ההרשעה:

12. אומר כבר כעת, לאחר שעיינתי בחומר שלפני ושמעתי את טיעוני הצדדים, לא מצאתי לנכון לבטל את הרשעת הנאשם.

13. סוגיית אי ההרשעה מעוגנת בסעיף 192א לחסד"פ, וכן סעיף 71א(ב) ובסעיף 1(2) לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, אשר בכולם הוסמך בית המשפט ליתן צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, תוך הימנעות מהרשעה.

14. בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל פ"ד, נב(3) 337 נקבע כי באופן כללי, משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם, זולת מקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה (ראו: סעיף 6 לפסק דינה של כב' השופטת דורנר).

15. עוד נקבע בפרשת כתב הנ"ל כי מטרת השימוש בסעיף זה לחוק היא שיקומית, והיא תובא במכלול השיקולים לפטור את הנאשם מהרשעה. בפסה"ד נקבע כי ייעשה שימוש בכלי זה כאשר יתקיימו שני תנאים אלו במצטבר:

א. הרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

ב. סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים שפורטו בפסה"ד.

16. בפסיקה מאוחרת נקבע שאי הרשעתו של נאשם, שאשמתו הוכחה, היא חריג לכלל שכן יש בה מימד של פגיעה בעקרון השוויון בפני הדין. לפיכך נקבע שבתי המשפט מצווים לעשות שימוש מושכל וזהיר בסמכות שניתנה להם על פי סעיף 71א(ב) לחוק העונשין ולהימנע מהרשעת נאשם רק במקרים חריגים בהם מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, וזאת בכדי למנוע פגיעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים (ראו בהרחבה: ע"פ 1082/06 מיכאל שוראקי נ' מדינת ישראל (20.6.06); וכן השוו אודות השימוש החריג בסעיף אי ההרשעה: רע"פ 1666/05 יאיר סטבסקי נ' מדינת ישראל (24.03.05); ע"פ 1042/03 מצרפס שותפות מוגבלת בע"מ (1974) נ' מדינת ישראל, נח(1) 721 (2003)).

17. בע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3), 685, (17.8.00) נקבע כי: "משמתבקש בית המשפט לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם... במאזן השיקולים האמור גובר בדרך כלל השיקול הציבורי ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבירין, וזאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעבריין מההרשעה".

18. בספרו על סדר הדין בפלילים (חלק שני, תשס"ג, 1105) ציין המלומד קדמי כי "בנסיבות נדירות ביותר, כאשר יש בעצם ההרשעה משום תגובה חריפה באורח קיצוני למעשה העבירה מחד גיסא, ובנסיבות העניין אין מקום לענישה אלא להעמידה במבחן. נסיבות נדירות כאלה נוצרות בדרך כלל על רקע נסיבות אישיות - כגון: גיל, מצב בריאות, מוצא משפחתי - כאשר ההרשעה כמוה כ'מכת מוות' לנאשם".

19. עוד נקבע בפסיקה שאחד השיקולים המהותיים שייטו את הכף לטובת אי הרשעה הינו כאשר בית המשפט משתכנע שהנאשם הפנים את חומרת מעשיו והביע חרטה לגביהם (ראו: ת"פ 40200/99 מדינת ישראל נ' שלמה איזנברג (10.02.04)).

20. בהתאם לפסיקת ביהמ"ש העליון, בבוא בית המשפט לדון בבקשת ביטול הרשעה, עליו לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, כאשר עליו להתייחס לנזק מוחשי וקונקרטי, ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן עלול להיגרם לנאשם נזק בעתיד. ראו: רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (3.1.13).

21. במקרה שבפניי, לא הונחה תשתית מתאימה להוכחת הטענה בדבר פגיעה ממשית בתחום עיסוקו של הנאשם. אף שרות המבחן מצוין בתסקיר כי הוצגו בפניו מסמכים לפיהם הנאשם מועסק על ידי עיריית ירושלים, אולם לא הוצגו מסמכים אודות פגיעה ממשית בתחום עיסוקו של הנאשם, ככל ויורשע. בנוסף, עיון בתסקיר מלמד, כי המלצתם בסוגיה זו אינה חד משמעית, והמינוח בו נוקט שרות המבחן הינו מסויג יותר באופן של "לשקול אי הרשעת הנאשם בדין", חלף המלצה ברורה בעניין. בנסיבות אלו לא ניתן לקבוע כי התנאי הראשון בסוגיה זו אכן מתקיים. אך גם מן הטעם הנוסף, הנעוץ בחומרת העבירה, לא סברתי כי ניתן להורות על ביטולה של ההרשעה. כפי שצינתי לעיל, בפס"ד כתב נקבע שאי הרשעה היא כלי בו ניתן לנקוט כאשר "סוג העבירה" מאפשר לוותר עליה מבלי לפגוע

מהותית בשיקולי ענישה אחרים. עוד נקבע בפסיקה שככל שחומרתה של העבירה גבוהה יותר, כך תהפוך אי ההרשעה לקשה יותר. במקרה שלפני המדובר באירוע שלווה בתכנון מוקדם בין הנאשם לאדם נוסף שהעביר את כלי רכבו של הנאשם לתחומי האזור. הנאשם נקט בפעולות נוספות של דיווח כוזב למשטרה ולחברת הביטוח משום בצע כסף. מעשה מסוג זה אינו מצטמצם לפגיעה בקורבן ספציפי, אלא יש לו השלכות רחבות, והוא פוגע בכלל הציבור, וכן בעבודתם הסדירה של גורמי אכיפת החוק, והאמון הניתן על ידם למי שפונים אליהם בבקשה לסעד ועזרה מפני מעשה עברייני שנעשה כלפיהם. למצער, מעשיו של הנאשם פגעו בכל אלו, ואף אם הדבר נעשה משום התנהלות פזיזה או חוסר מחשבה מספקת על ידי מי שכל חייו ניהל אורח חיים תקין, מצב דברים זה אינו מאפשר לטעמי להורות על ביטול ההרשעה.

22. מתחם העונש ההולם:

23. להלן גזרי דין שמצאתים רלוונטיים לקביעת מתחם הענישה ההולם במקרה שלפני:

ראו לדוגמה: רע"פ 1409/19 ניב אסרף נ' מדינת ישראל (24.2.19); רע"פ 8108/09 עמית ביבר נ' מדינת ישראל (22.11.09); רע"פ 4753/16 אשרף זייד נ' מדינת ישראל (26.6.16); ע"פ (י-ם) 46051-03-14 אברהם אברהמי נ' מדינת ישראל (1.9.14).

24. מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם מתחיל מצו שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב ומגיע עד לשישה חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נלווים לצד מאסר על תנאי וקנס כספי.

25. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא'). הנאשם כבן 37 רווק, מוסיקאי, נטל אחריות על המעשים הן בבית והן בשירות המבחן. הנאשם הינו נעדר רישום פלילי.

26. הבאתי במסגרת שיקולי את גורמי הסיכוי עליהם עומד שרות המבחן, בהם: ניהול אורח חיים תקין מבחינה משפחתית ותעסוקתית, הנאשם בעל כוחות חיוביים המניעים אותו בתחומי חיו, וכן מגלה מוטיבציה לעשייה בתחום החינוך וסיוע לנוער.

27. בשים לב לשיקולים אלו ראיתי להטיל עליו את העונשים הבאים:

א. 150 שעות שירות לתועלת הציבור. שרות המבחן יגיש תכנית של"צ בתוך 60 יום.

ב. 2 חודשי מאסר וזאת על תנאי למשך שנתיים שלא יעבור על אחת העבירות בהן הורשע.

ג. קנס בסך 800 ₪ אשר ישולם עד ליום 4.8.2024.

החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית המשפט.

ניתן יהיה לשלם את הקנס/ פיצוי/ ההוצאות כעבור שלושה ימים מיום מתן ההחלטה/ גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- **בכרטיס אשראי** - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- **מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000**
- **במזומן בכל סניף של בנק הדואר** - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לשרות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ב שבט תשפ"ד, 01 פברואר 2024, במעמד הנוכחים.